

ÚLOHA 4.2.1

Pan Jaroslav Volf je samostatně hospodařící rolník, který v roce 2021 dosáhl příjmů ze zemědělství ve výši 2 540 000 Kč. Pan Volf měl tyto výdaje:

- nákup pohonných hmot	325 000 Kč
- nákup materiálu	745 000 Kč
- nájemné z najatých pozemků	280 000 Kč

ÚKOL č. 1: Stanovte základ daně z podnikání - zvolte výhodnější způsob uplatňování výdajů.

Varianta 1 – SKUTEČNÉ výdaje

Varianta 2 – PAUŠÁLNÍ výdaje (80%)

Příjmy	Kč
Výdaje	Kč
Základ daně	Kč

Příjmy	Kč
Výdaje	Kč
Základ daně	Kč

Paní Lucie Jungmanová, daňová poradkyně, dosáhla za rok 2021 příjmů ve výši 2 800 000 Kč. Skutečné výdaje byly následující:

- proplacené cestovné	265 000 Kč
- nákup drobného hmotného majetku	435 000 Kč
- ostatní daňové výdaje	450 000 Kč

ÚKOL č. 2: Stanovte základ daně z podnikání - zvolte výhodnější způsob uplatňování výdajů.

Varianta 1 – SKUTEČNÉ výdaje

Varianta 2 – PAUŠÁLNÍ výdaje (40%)

Příjmy	Kč
Výdaje	Kč
Základ daně	Kč

Příjmy	Kč
Výdaje	Kč
Základ daně	Kč

4.2.1.2 Paušální daň (§ 7a ZDP)

Pokud si zejména drobní podnikatelé chtějí zjednodušit administrativu, mají od roku 2021 ještě další možnost v podobě tzv. paušální daně. Poplatníci se zbaví povinnosti vést daňovou evidenci (resp. účetnictví) a zaplatí státu paušální částku stanovenou v ZDP. Tato částka se platí formou záloh, přičemž pro rok 2021 je stanovena ve výši **5 469 Kč měsíčně**.

„Daň“ není úplně přesné označení, protože tato částka zahrnuje jednak samotnou daň z příjmů (v symbolické výši 100 Kč) a jednak i zdravotní pojištění (2 393 Kč) a sociální pojištění (2 976 Kč).

Stanovena je ale celá řada omezujících podmínek, které určují, kteří poplatníci mohou tuto metodu stanovení daně využít. Jedná se zejména o tato omezení:

- poplatník není k 1. 1. plátcem DPH
- roční příjmy ze samostatné činnosti v předchozím zdaňovacím období nepřevýšily 1 mil. Kč
- poplatník nemá k 1. 1. příjmy ze závislé činnosti, které jsou zdaňovány zálohou na daň

Podmínkou pro využití režimu paušální daně je, aby podnikatel oznámil finančnímu úřadu tento svůj záměr nejpozději do 10 dnů od začátku kalendářního roku.

Výhody paušální daně

- v řadě případů nižší povinnost k dani z příjmů, zdravotnímu a sociálnímu pojištění
- odpadá povinnost podat přiznání k DPFO a přehledy na ZP a SP
- odpadá i většina důvodů pro kontroly ze strany finančního úřadu

Nevýhody paušální daně

- nelze uplatnit slevy na dani (například na poplatníka, na vyživované děti)
- nelze uplatnit nezdanitelné části základu daně ani odčitatelné položky základu daně (například ztráta z minulých let, odečet příspěvků na penzijní připojištění, životní pojištění apod.)

Ani v případě paušální daně není poplatník zbaven veškeré evidence. Zejména je nutné vést evidenci o výši dosahovaných příjmů, protože pokud poplatník v průběhu roku poruší podmínky (např. překročí příjmy nebo se stane plátcem DPH), přestává být poplatníkem v paušálním režimu. V takovém případě by po skončení roku musel podat daňové přiznání i přehledy pro zdravotní pojišťovnu a správu sociálního zabezpečení.

PŘÍKLAD č. 1

Podnikatel vykázal v roce 2020 zdanitelné příjmy ve výši 900 000 Kč. Vzhledem k tomu, že jeho skutečné výdaje byly nízké, uplatnil výdajový paušál ve výši 60 % (neřemeslná živnost). Obdobné příjmy předpokládá i v roce 2021. Rozhodl se proto využít nový nástroj v podobě paušální daně. V řešení příkladu budeme porovnávat, zda to pro něj bylo výhodné za předpokladu, že jeho **skutečné příjmy v roce 2021 byly 900 000 Kč** a měl by možnost uplatnit slevu na poplatníka.

Řešení:1. Uplatnění výdajů procentem z příjmů (tzv. výdajový paušál)

Základ daně ... $900\,000 - 0,6 * 900\,000 = 360\,000$ Kč

Daň před slevami ... $360\,000 * 0,15 = 54\,000$ Kč

Sleva na poplatníka ... - 27 840 Kč

Daň po slevách ... 26 160 Kč

Zdravotní pojištění (v minimální zákonné výši) 28 716 Kč

Povinnost k ZP se počítá jako 13,5% z vyměřovacího základu (50% zisku) ... $0,135 * (0,5 * 360\,000) = 24\,300$ Kč. Vypočtená částka je ovšem nižší než pojistné z minimálního vyměřovacího základu, proto zdravotní pojištění bude muset odvést v minimální výši, která pro rok 2021 činí 28 716 Kč.

Sociální pojištění 52 560 Kč

Povinnost k SP se počítá jako 29,2% z vyměřovacího základu (50% zisku) ... $0,292 * (0,5 * 360\,000) = 52\,560$ Kč. Vypočtená částka je tentokrát vyšší než pojistné z minimálního vyměřovacího základu, které pro rok 2021 činí 31 056 Kč.

Celková povinnost k dani z příjmů, ZP, SP 107 436 Kč

2. Paušální daň ... $5\,469 * 12 = 65\,628$ Kč

Závěr: V tomto příkladu by se podnikateli vyplatilo využít paušální daň, protože její částka by byla **o 41 808 Kč nižší** než celkové odvody při uplatnění paušálních výdajů.

PŘÍKLAD č. 2

Zadání je stejné jako v příkladu č. 1, ale tentokrát předpokládejme podnikatele provozujícího řemeslnou živnost, tj. výdajový paušál ve výši 80 %.

Řešení:1. Uplatnění výdajů procentem z příjmů (tzv. výdajový paušál)

Základ daně ... $900\,000 - 0,8 * 900\,000 = 180\,000$ Kč

Daň před slevami ... $180\,000 * 0,15 = 27\,000$ Kč

Sleva na poplatníka ... - 27 840 Kč

Daň po slevách ... 0 Kč

Zdravotní pojištění (v minimální zákonné výši) 28 716 Kč

Povinnost k SP se počítá jako 29,2% z vyměřovacího základu (50% zisku) ... $0,292 * (0,5 * 180\,000) = 26\,280$ Kč. Vypočtená částka je ovšem nižší než pojistné z minimálního vyměřovacího základu, proto sociální pojištění bude muset odvést v minimální výši, která pro rok 2021 činí 31 056 Kč.

Celková povinnost k dani z příjmů, ZP, SP 59 772 Kč

2. Paušální daň ... $5\,469 * 12 = 65\,628$ Kč

Závěr: Za těchto podmínek se podnikateli paušální daň využít nevyplatí, protože by byla **o 5 856 Kč vyšší** než celkové odvody při uplatnění paušálních výdajů.